

Verantwoording 2019 en Onderzoeksprogramma 2020

Maart 2020

Ten behoeve van
de gemeenteraad

De rekenkamer Middelburg bestaat uit 6 leden en is actief sinds 2006. Sinds 2014 kennen wij een personele unie met de rekenkamer Vlissingen. Per 1 januari 2017 heeft de gemeente Kapelle zich bij deze samenwerking aangesloten.

De Bedoeling

De rekenkamer heeft als doel het doeltreffend, doelmatig, rechtmatig en integer functioneren van de gemeente en de daarmee verbonden organen te toetsen en door het geven van adviezen te verbeteren. Wij voorzien daartoe de gemeenteraad van op onderzoek gebaseerde informatie. Deze informatie bestaat uit bevindingen, conclusies en aanbevelingen over de organisatie, de inrichting, het beheer, het gerealiseerde beleid en de verantwoording die daarover is afgelegd. De rapportages van de rekenkamer zijn openbaar.

Werkwijze

De rekenkamer heeft haar manier van werken vastgelegd in de werkwijze. Hierin is verwoord hoe zij de onderzoeken kiest, uitvoert en rapporteert. Verder is in de werkwijze het reglement van orde opgenomen. De werkwijze is terug te vinden op de website (<https://www.rekenkamerkvm.nl>).

Jaarlijks in maart verantwoordt de rekenkamer de realisatie van het onderzoeksprogramma van het afgelopen jaar. Daarnaast informeert zij de raad over het onderzoeksprogramma van het komende jaar. In deze bijdrage kijken we terug op 2019 en vooruit naar 2020.

Verantwoording 2019

	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie		
	2020	2019	2019	2018	2017	2016
Vergaderingen	€ 4.500	€ 5.500	€ 3.800	€ 4.000	€ 2.250	€ 3.250
Lidmaatschap NVR	€ 377	€ 369	€ 350	€ 240	€ 234	€ 350
Overige uitgaven	€ 2.427	€ 1.045	€ 900	€ 736	€ 1.467	€ 1.768
Onderzoeken	€ 14.696	€ 14.723	€ 17.027	€ 22.704	€ 12.474	€ 17.239
Totale uitgaven	€ 22.000	€ 21.637	€ 22.077	€ 27.680	€ 16.425	€ 22.607
Budget	€ 22.077	€ 22.077	€ 22.077	€ 22.077	€ 22.077	€ 22.077
Verschil t.o.v. budget		€ 440		€ -5.603	€ 5.652	€ -530

Toelichting op het financiële overzicht

Budget

De rekenkamer is binnen het budget voor 2019 gebleven.

Vergaderingen

In de vergaderingen van de rekenkamer stemmen we de onderzoeksonderwerpen af en bespreken we de voortgang van onderzoeken, bevindingen en conceptrapportages.

Lidmaatschap NVR

De rekenkamer is lid van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies. Vanwege de personele unie kunnen we de kosten verdelen over drie rekenkamers.

Overige uitgaven

Dit zijn onder andere uitgaven m.b.t. reiskosten, wervingskosten, het bezoeken van bijeenkomsten van de NVR en ICT-kosten.

Onderzoeksuitgaven

Dit betreft de directe uitgaven aan onderzoek.

Financieel resultaat

Een klein deel van het budget is ongebruikt en vloeit terug in de gemeentekas.

Uitgevoerde onderzoeken

Subsidies

Het onderzoek naar subsidies is in 2018 gestart en in januari 2019 in de commissie behandeld.

Quick scan Jeugdhulp

Dit is uitgevoerd voor de 3 gemeenten Kapelle, Vlissingen en Middelburg. Resultaat is een rekenkamerbrief waarin de governancestructuur rond jeugdhulp is uiteen gezet.

Gemeenschappelijke regelingen

De rekenkamer heeft, mede naar aanleiding van het laatste rapport van de VZG, de (wettelijke) ontwikkelingen rond gemeenschappelijke regelingen afgezet tegen de VZG-voorstellen en deze verwoord in een rekenkamerbrief die naar de raden is gezonden.

Waterpark Veerse Meer

Dit is een nazorgonderzoek dat in 2019 is gestart en in april of mei 2020 aan uw raad wordt gezonden.

Participatiefonds

Wij hebben de stand van zaken rond het participatiefonds in kaart gebracht. Dit is in maart 2019 in de commissie behandeld.

Onderzoeksprogramma 2020

In de maanden november t/m februari hebben we ons jaarlijkse rondje langs de fracties gemaakt om mogelijke onderzoeksonderwerpen op te halen die relevant zijn voor het komende jaar.

Voor het onderzoeksprogramma kiezen we voor de volgende onderwerpen:

1. Burgerparticipatie
2. Quick scan delegatiebesluiten

Bovenstaande onderwerpen worden momenteel uitgewerkt in hoofd- en deelonderzoeksvragen. Vanwege efficiency wordt onderwerp 1 samen met Kapelle en Vlissingen onderzocht. Bij iedere gemeente zal nader worden ingegaan op een gemeentespecifieke casus (voor Middelburg de Trekdijk).

Enquête

Het afgelopen jaar is een enquête gehouden onder de raadsleden van de drie gemeenten, waarin we vroegen hoe men tegen de rekenkamer aankeek.

De rode draad bij alle drie de gemeenten is dat de raadsleden aangeven meer contact met de rekenkamer te willen. Wij willen hier graag in voorzien. In ons jaarlijkse rondje raadsfracties is besproken hoe we hier concreet invulling aan kunnen geven.

Verder zien we dat men van ons vraagt meer in te spelen op de actualiteit (Vlissingen en Middelburg), en vraagt men aandacht voor de kwaliteit van de aanbevelingen v.w.b. uitvoerbaarheid en praktisch gehalte (Vlissingen en Kapelle).

Samenstelling rekenkamer

Afgelopen jaar zijn rekenkamerleden Ilona Pattenier en voorzitter Walter van Wijngaarden gestopt. Als nieuwe leden zijn Dorien Derksen en Marie-Antoinette Smit aangenomen. Steven Hoven neemt de voorzittersrol over.

De leden van de rekenkamer Middelburg. Achter, vlnr: Wim Fonteine, Ingrid Hildenbrant, Anne Mast. Voor, vlnr: Marie-Antoinette Smit, Steven Hoven, Dorien Derksen.

Bijlage: aangedragen onderwerpen

<i>Onderwerp:</i>	Sociaal domein, meerdere aspecten: <ul style="list-style-type: none">• Kostenplaatje Porthos• inrichting TIM• Orionis• Kosten jeugdzorg
<i>Weging:</i>	De inrichting van het sociaal domein wordt op dit moment aangepast. De rekenkamer acht dit onderwerp zeker zinvol maar een onderzoek in dit stadium levert te weinig op omdat zaken nog in opbouw zijn. De afgelopen jaren is al het nodige onderzoek door de rekenkamer gedaan op het sociaal domein; nog een onderzoek voegt op dit moment weinig toe. Daarnaast wordt er op initiatief van de art.12-inspecteur van Vlissingen een onderzoek uitgevoerd naar het sociaal domein. Middelburg is gevraagd (financieel) deel te nemen.

<i>Onderwerp:</i>	Grondexploitatie en grondbeleid Hoe komen grondprijzen tot stand en hebben deze een relatie met de exploitatieopzet? In hoeverre is de grondpolitiek transparant?
<i>Weging:</i>	Het grondbeleid is eerder onderzocht in Middelburg, maar dat is niet recent gedaan. Een nazorgonderzoek kan in komende jaren worden gepland.

<i>Onderwerp:</i>	Trekdijs/burgerparticipatie/participatiebeleid Welke spelregels zijn/worden gehanteerd bij de inspraak?
<i>Weging:</i>	Dit onderwerp (los van de casus Trekdijs) is in meerdere varianten door meerdere fracties in meerdere raden aangedragen. Communicatie met de burger, burgerparticipatie in al zijn vormen e.d. zijn actuele onderwerpen. De rekenkamer zal dit onderwerp in 2020 breed onderzoeken in zowel Vlissingen, Kapelle als Middelburg.

<i>Onderwerp:</i>	Kwaliteit van de actieve informatie/raadsvoorstellen
<i>Weging:</i>	Dit onderwerp raakt de kern van het raadswerk. In meerdere raden horen wij van de fracties dat dit een aandachtspunt is. De rekenkamer is van mening dat raadsleden vooral zelf het oordeel over de inhoud van stukken moeten vellen en zo nodig de opstellers/het college hierop moeten aanspreken. Wel zou de rekenkamer t.z.t. een quick scan kunnen doen op het proces.

<i>Onderwerp:</i>	Duurzaamheid, klimaatbestendigheid en duurzame gebiedsontwikkeling en gebiedsmanagement
<i>Weging:</i>	Het onderwerp is van belang voor gemeente, burgers en bedrijven. De komende jaren is er op alle bestuursniveaus beleidsvorming op dit terrein (Europa, Rijk, provincie, gemeente). Wat is de status in de gemeente, wat is er al gedaan of welke acties gaan opgepakt worden? Wat zijn verder de rol en mogelijkheden van de gemeente? De rekenkamer pakt dit de komende jaren op, maar nog niet in 2020. NB: in Kapelle onderzoeken we dit in 2020/2021.

<i>Onderwerp:</i>	Vastgoed/accommodatiebeleid Hoe verhoudt het vastgoedbeleid van de gemeente zich tot de maatschappelijke vraag naar locaties c.q. het subsidiebeleid?
<i>Weging:</i>	Er zijn risico's voor de gemeente en het belang van burgers/bedrijven. De rekenkamer wil dit onderwerp t.z.t. onderzoeken maar ziet daar in 2020 nog geen ruimte voor. NB: in Vlissingen wordt een soortgelijk onderwerp onderzocht in 2020.

<i>Onderwerp:</i>	Delegatiebesluit In de loop van de jaren worden vele besluiten genomen over mandatering, delegatie en dergelijke. Het is voor een aantal raadsleden niet meer inzichtelijk wat er nu wel en niet formeel-juridisch aan het college wordt overgelaten.
<i>Weging:</i>	De rekenkamer zal e.e.a. in een quick scan op een rij zetten.

<i>Onderwerp:</i>	Waterpark Veerse Meer
<i>Weging:</i>	De rekenkamer heeft begin 2020 een nazorgonderzoek naar het Waterpark afgerond; de wederhoorreactie van het college is ontvangen en het stuk komt z.s.m. naar de raad.

<i>Onderwerp:</i>	Omgevingswet Vanaf 2021 zal de Omgevingswet van kracht zijn, met daarin een aantal wezenlijke veranderingen voor de gemeente. Raadsleden zoeken naar inzicht in deze veranderingen.
<i>Weging:</i>	Er zijn reeds vele analyses van de effecten van de Omgevingswet op het werk van gemeenten gemaakt; de rekenkamer verwacht niet daar veel aan te kunnen toevoegen. In de Omgevingswet krijgt participatie een sterkere rol. Dit wordt meegenomen in het onderzoek naar burgerparticipatie.

<i>Onderwerp:</i>	Aanbestedingsbeleid Hoe transparant is het aanbestedingsbeleid van de gemeente? Wordt er niet teveel 1-op-1 zaken gedaan, of werk gegund als compensatie voor andere zaken?
<i>Weging:</i>	Dit is een onderzoekswaardig onderwerp. De rekenkamer ziet momenteel echter geen ruimte om dit op te pakken. Vanwege het rechtmatigheidskarakter van een deel van de vraag kan mogelijk de accountant een rol spelen.

<i>Onderwerp:</i>	Fusie van gemeenschappelijke regelingen (GGD, RUD, VRZ) De besturen van de regelingen hebben een voorstel gedaan. Hoe gaat dat nu verder?
<i>Weging:</i>	De vraag richt zich vooral op de sturingsbehoefte van de raad op gemeenschappelijke regelingen. Wij hebben hier zeer recent een rekenkamerbrief over gestuurd, die o.a. ingaat op de komende wetsvoorstellen om de positie van de raad in deze te versterken. De brief gaat ook in op de recente VZG-voorstellen, die niet in lijn lijken met de wetsteksten.

<i>Onderwerp:</i>	Afronding renovatie schouwburg Raadsleden vragen zich af welke (financiële) gevolgen de renovatie van de schouwburg heeft voor de gemeente.
<i>Weging:</i>	Dit is een onderzoekswaardig onderwerp. De rekenkamer ziet momenteel echter geen ruimte om dit op te pakken.

<i>Onderwerp:</i>	Raadsvoorstellen over EU-subsidie Welke kosten worden er daadwerkelijk gemaakt? Aan wat worden de subsidies besteed? Men ziet de post "ambtenarenkosten" terug, maar waar is de subsidie voor ingezet: dekking van het apparaat?
<i>Weging:</i>	Ambtenarenkosten dienen vaak als cofinanciering bij EU-subsidies. De rekenkamer ziet deze vraag primair als een die het college kan beantwoorden.

<i>Onderwerp:</i>	Governance bij de totstandkoming en de vaststelling van de begroting 2019 Er is een sluitende begroting gepresenteerd. Na enkele maanden blijkt een tekort van €6 miljoen. Dat ligt aan het sociaal domein, maar had dat vooraf niet kunnen worden voorzien? Hoe loopt dat proces wat sturing betreft?
<i>Weging:</i>	De rekenkamer vindt de vraag interessant, maar ziet nu geen ruimte voor een onderzoek.